

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Навчально-наукового
інституту денної освіти

 А. С. Ткаченко
(підпис)

26 квітня 2022 р.

ПРОГРАМА
атестаційного екзамену для здобувачів вищої освіти
(Спеціалізований туризм)

ступеня вищої освіти	бакалавр <i>(молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)</i>
галузь знань	24 Сфера обслуговування <i>(код, назва галузі знань)</i>
спеціальність	242 Туризм <i>(код, назва спеціальності)</i>
освітня програма/ спеціалізація	Туризм <i>(назва)</i>

СХВАЛЕНО
Вченою радою Навчально-наукового
інституту денної освіти
Протокол № 4 від 26 квітня 2022 р.

ПЕРЕДМОВА

Програму атестаційного екзамену розробили:

Скляр Г. П., д. е. н., професор, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Карпенко Ю. В., к. е. н., доцент, доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Логвин М. М., к. геогр. н., доцент, доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Карпенко Н. М., доцент, доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Тараненко О. О., к. е. н., доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Програму атестаційного екзамену обговорено
та схвалено на засіданні кафедри
туристичного та готельного бізнесу
протокол № 7 від 25 березня 2022 р.

Завідувач кафедри
туристичного та готельного бізнесу

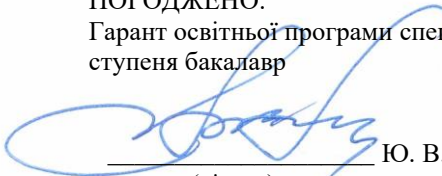

(підпис)

Г. П. Скляр

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми спеціальності «Туризм»
ступеня бакалавр

(підпис)

Ю. В. Карпенко

ВСТУП

Програма атестаційного екзамєну (Спеціалізований туризм) для здобувачів вищої освіти спеціальності 242 «Туризм» освітня програма «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розроблена у 2022 році згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України «Про проведення атестації випускників закладів фахової передвищої, вищої освіти» № 265 від 21.03.2022 року.

У процесі даної атестації визначається рівень здатності комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме вмiти:

- аналізувати туристичний потенціал територій;
- розрізняти туристську мотивацію;
- технологічно забезпечити процес створення туристичного продукту для різних видів спеціалізованого туризму;
- шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел;
- розрізняти види туристських ресурсів для різних видів спеціалізованого туризму;
- здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;
- використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- визначати атрактивність туристських об'єктів;
- розробляти, просувати та реалізовувати спеціалізований туристичний продукт.

ВИМОГИ ДО АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінювання рівня якості підготовки бакалавра під час атестації у формі кваліфікаційного екзамену здійснюють члени ЕК на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання. Атестаційний екзамен (спеціалізований туризм) здійснюється в письмовій формі, з використанням системи Moodle, OpenTest 2.0 (тестування).

Атестаційний екзамен (Спеціалізований туризм) складається студентами у кінці четвертого року навчання відповідно до навчального плану підготовки, наказу ректора університету та затвердженого календарного плану підготовки бакалаврів.

До складання атестаційного екзамену (Спеціалізований туризм) допускаються студенти, які у повному обсязі виконали вимоги навчального плану.

Атестаційний екзамен складається з трьох етапів:

- 1) комп'ютерне тестування – перевірка знань у програмі OpenTest або Moodle, що формують основні компетенції бакалавра спеціальності 242 Туризм освітня програма «Туризм» галузі знань 24 Сфера обслуговування;
- 2) письмова відповідь на теоретичне питання;
- 3) письмове розв'язання комплексного ситуаційного завдання, що дозволяє перевірити сформованість відповідних умінь та навичок.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Програма атестаційного екзамену для здобувачів вищої освіти підготовлена відповідно до Освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 242 Туризм освітня програма «Туризм» галузі знань 24 Сфера обслуговування науково-педагогічними працівниками кафедри туристичного та готельного бізнесу Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ.

На атестацію виносяться такі навчальні дисципліни:

- Спеціалізований туризм (Діловий туризм і виставкова діяльність);
- Спеціалізований туризм (Екологічний, спортивний, лікувально-оздоровчий);
- Спеціалізований туризм (Культурно-пізнавальний);
- Спеціалізований туризм (Міських агломерацій);
- Спеціалізований туризм (Релігійний);
- Спеціалізований туризм (Сільський зелений);
- Спеціалізований туризм (Фестивальний, подієвий).

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРА, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Діловий туризм і виставкова діяльність)»

Категорії ділового туризму. Елементи MICE. Види заходів у діловому туризмі. Зв'язок економічного розвитку та ділового туризму. Умови та фактори розвитку ділового туризму. Історія і сучасні тенденції ділового туризму.

Особливості обслуговування ділового сегменту споживачів готельними і туристськими підприємствами. Заклади обслуговування ділових зустрічей. Вимоги до готелів для ділових заходів. Конференц-зали і бізнес-центри. Обладнання для ділових заходів. Матеріально-технічне забезпечення інсентив-туризму. Сучасні інформаційні ресурси і технології для ділового туризму. Інвестиційна привабливість розвитку інфраструктури для ділового туризму.

Особливості організації в'їзних та виїзних ділових подорожей. Travel-політика корпоративних клієнтів. Цільові групи ділових туристів. Маршрут ділової подорожі. Ділова програма. Анімація у діловому туризмі.

Страховання у діловому туризмі. Сюжетний корпоративний туризм. Транспортні послуги. Структура та умови договору про надання послуг організації ділових поїздок. Асортимент послуг у діловому туризмі. Інсентив-програма. Діловий етикет. Програми лояльності у діловому туризмі.

Глобалізація в розвитку ділового туризму. Географія ділового туризму. Світовий ринок ділового туризму. Виставки ділового туризму (IMEX та EIBTM). Національні та міжнародні організації у сфері ділового туризму. Основні світові оператори сфери ділового туризму. Світові центри ділового туризму.

Виставка як інструмент маркетингових досліджень. Класифікація виставкових заходів. Міжнародна класифікація виставок. Формати виставкових заходів. Суб'єкти виставкової діяльності. Законодавчі умови провадження виставкової діяльності. Державне регулювання виставкової діяльності. Інформаційне забезпечення виставкової діяльності. Сучасні тенденції виставкової діяльності.

Післявиставкова робота. Аналіз контактів та інформації, отриманої від відвідувачів і конкурентів; оцінка зауважень, реакцій і загальної критики з боку відвідувачів. Підготовка звітів. Вибір і розвиток відносин з перспективними клієнтами. Підведення підсумків. Методи оцінки ефективності участі у виставці.

Світовий ринок виставкових послуг. Міжнародні та національні виставкові асоціації. Всесвітня асоціація виставкової індустрії (UFI).

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Екологічний, спортивний, лікувально-оздоровчий)»

Сутність поняття «екологічний туризм». Історія розвитку екологічного туризму у світі та в Україні. Основні концепції та моделі екологічного туризму. Функції, принципи, види екотурув. Правові засади розвитку екотуризму в Україні. Міжнародні та вітчизняні громадські організації, що займаються питаннями підтримки й розвитку екологічного туризму. Зміст понять «екотуристичні ресурси»,

«екотуристичний потенціал території». Природоохоронні території (акваторії) як ресурсна база розвитку екологічного туризму. Основні регіони розвитку екологічного туризму у світі. Основні регіони розвитку екологічного туризму в Україні. Особливості та етапи туроперейтингу в екотуризмі. Чинники та види небезпеки в екологічному туризмі.

Специфіка організації спортивних турів. Категорійні та не категорійні походи. Індивідуальне, групове та спеціальне спорядження у спортивному туризмі. Варіанти вибору маршруту та психологічні аспекти комплектування групи. Засоби орієнтування та їх використання. Вимоги до керівників туристичних груп. Особливості розробки, організації та проведення пішогохідного, водного, гірського, лижного, гірськолижного, велосипедного туризму. Основні регіони розвитку різних видів спортивного туризму в Україні та в світі.

Місце лікувально-оздоровчого туризму в структурі туристичної діяльності. Понятійно-термінологічний апарат лікувально-оздоровчого туризму. Сучасні моделі організації лікувально-оздоровчого туризму. Фактори розвитку лікувально-оздоровчого туризму. Природні ресурси як основа розвитку лікувально-оздоровчої діяльності. Інфраструктурні ресурси лікувально-оздоровчого туризму: санаторно-курортне господарство, типи курортів, види лікувально-оздоровчих закладів. Роль людських ресурсів в організації лікувально-оздоровчого туризму. Вимоги до персоналу в лікувально-оздоровчих туристичних закладах.

Сучасні напрями санаторно-курортного лікування. Поняття про медичний (клінічний туризм). Основні групи захворювань для медичного туризму. Країни, що спеціалізуються на медичному туризмі. Реабілітація в лікувально-оздоровчому туризмі. Особливості проектування лікувально-оздоровчих турів. Розробка лікувально-оздоровчих програм (рекреаційних лікувально-оздоровчих циклів). Організація просування (реалізації) лікувально-оздоровчих турів.

Лікувально-оздоровчий туризм в Європі. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Азії. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Американського туристичного регіону. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Африки, Австралії та Океанії. Територіальна організація лікувально-оздоровчого туризму в Україні.

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Культурно-пізнавальний)»

Соціально-економічна сутність культурно-пізнавального туризму. Право людини на відпочинок, дозвілля, на вільну участь у культурному житті суспільства. Культурно-дозвілєві практики сучасної людини. Визначення культури і діяльності у сфері культури. Фінансово-економічні аспекти взаємодії культури і туризму. Туризм і збереження та використання культурної спадщини. Туризм і підтримка розвитку креативної індустрії. Світовий і вітчизняний досвід туристичної діяльності з розвитку культури.

Мотивація і характеристика споживачів послуг культурно-пізнавального туризму. Характеристика рівнів культурно-пізнавального туризму. Ресурси культурно-пізнавального туризму.

Економіко-правові засади діяльності у сфері культури і культурно-пізнавального

туризму. Визначення основних термінів діяльності у сфері культури і культурно-пізнавального туризму. Суб'єкти діяльності у сфері культури. Базова мережа закладів культури. Креативні індустрії. Культурно-мистецький проект. Національний культурний продукт. Ринок культурних благ.

Система просування культурного продукту у культурно-пізнавальному туризмі. Поняття креативного сектору економіки. Креативні індустрії. Туристична індустрія. Виклики і тенденції розвитку індустрії культурно-пізнавального туризму. Культурно-пізнавальний туризм і масова культура.

Особливості інноваційного розвитку культурно-пізнавального туризму. Інформаційно-комунікаційні технології в культурно-пізнавальному туризмі. Індустрія дозвілля. Рекреаційно-паркова діяльність. Тематичні парки. Пейзажні парки. Аквапарки. Парки розваг і атракціонів. Рекреаційні і розважальні послуги.

Соціальні інновації у культурно-дозвіллевій сфері та туризмі. Принцип соціального патронажу. Принцип підтримки творчої самоорганізації. Соціальні інноватори. Волонтерство. Інклюзивний розвиток культурно-пізнавального туризму.

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Міських агломерацій)»

Сутність понять: «урбанізація», «урбанізоване середовище», «місто». Класифікація та типологія міст. Основні урбаністичні форми: агломерація, «конурбація», мегаполіс, урбаністичний район, урбаністична зона. Масштаби і тенденції розвитку процесів урбанізації в сучасному світі. Поняття про туристичну агломерацію. Туристичні агломерації світу. Особливості урбанізації в Україні. Правові засади функціонування міських агломерацій. Найбільші міські агломерації України.

Роль рекреаційної діяльності та туризму в розвитку міських соціально-економічних систем. Сутність поняття «міський туризм». Специфіка та чинники розвитку міського туризму. Фактори та особливості формування рекреаційно-туристичних потреб жителів міських агломерацій і туристів, методи їх досліджень. Історія розвитку міського туризму у світі та в Україні. Правові засади розвитку міського туризму в Україні.

Класифікація та оцінка туристичних ресурсів міст та міських агломерацій. Поняття та структура рекреаційно-туристичного потенціалу міста. Рекреаційні парки як атрактивні об'єкти міста. Об'єкти дозвілля у містах. Промислові підприємства міст як туристичні ресурси. Архітектурно-туристичний потенціал міста. Давня та сучасна інфраструктура міста як туристичний ресурс.

Зміст поняття «туристична інфраструктура міста». Засоби розміщування. Ресторанне господарство міст. Транспортне обслуговування. Поняття туристично-інформаційного центру. Функції туристично-інформаційних центрів. Світові тенденції розвитку туристично-інформаційних центрів. Діяльність туристично-інформаційних центрів в Україні.

Поняття про образ, бренд і імідж території. Бренд та брендинг міста. Атрактивність, видовищність та унікальність туристичних ресурсів міста як основа

формування його бренду Туристичний імідж та логотип міста.

Принципи організації та регулювання туризму і рекреаційної діяльності у містах та агломераціях. Специфіка та інноваційні підходи до формування й просування турпродуктів міста та міської агломерації. Проблеми регулювання розвитку рекреаційно-туристичних територій міст та міських агломерацій. Основні підходи та етапи до формування стратегії розвитку туризму та рекреації в містах та міських агломераціях.

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Релігійний)»

Явище релігійного туризму: ретроспекція наукового осмислення. Релігійний туризм: предмет, методи, основні поняття. Суспільні функції релігійного туризму та паломництва. Основні завдання релігійного туризму. Основні етапи розвитку релігійного туризму та паломництва у світі. Напрямки розвитку релігійного туризму. Культурологічний підхід до проблеми релігійного туризму. Складові індустрії релігійного туризму.

Релігія як культурно-історичний феномен. Релігія – важливий елемент диференціації світових культур. Функції релігії. Соціальні функції релігії. Типи і класифікація сучасних релігій. Найбільш поширені класифікації сучасних релігій: статистичний, картографічний, за рівнем розвитку, за часом виникнення. Просторово-часова структура релігій. Метафізичні та емпіричні релігії. Матеріально-етнічні ознаки релігій. Монотеїстичні та політеїстичні релігії. Західні і східні релігії. Георелігійна ситуація та чинники її формування. Релігійний склад населення Землі. Світові релігії: виникнення та еволюція християнства та його гілок. Основні течії християнства. Виникнення та особливості віровчення ісламу, його напрями та релігійні течії; історія виникнення та поширення буддизму. Історія появи та поширення різних релігійних течій в Україні. Національні релігії: індуїзм, конфуціанство, синтоїзм та іудаїзм. Ранньоісторичні форми релігії. Нові світові релігії та культу.

Джерела релігійного туризму. Історико-географічні, історико-культурологічні, історико-релігієзнавчі та історико-суспільні складові розвитку релігійного туризму. Езотеричний туризм. Сакральний туризм. Рівні сакральних об'єктів. Науковий туризм релігійної тематики. Паломництво як історичне, культурне й соціальне явище. Релігійне паломництво як складова туризму: концепт українського соціуму. Загальноосвітня роль паломництва. Паломництво в структурі релігійного туризму. Види паломництва. Духовно-паломницький туризм. Конфесійні вияви паломництва. Відмінність паломницьких та релігійних турів. Категорії паломників. Мотивація релігійного туриста.

Географія поширення християнства у світі. Географія поширення католицизму та протестантизму. Регіональні особливості поширення ісламу. Географія поширення буддизму у світі.

Організатори релігійного туризму та паломництва. Туристичні структури для практичної організації поїздок прочан і екскурсій. Паломницькі відділи єпархій і аналогічних структур інших релігійних конфесій. Благодійна діяльність паломницьких програм.

Етапи розробки туристичного продукту в релігійному туризмі. Зміст і організація спеціалізованих турів. Релігійний туризм екскурсійно-пізнавальної спрямованості.

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Сільський зелений)»

Особливості ринку туристичних послуг у сільській місцевості. Основні поняття та визначення: зелений туризм, сільський туризм, екологічний туризм, агротуризм, відпочинковий туризм (відпочинок на селі), екоагротуризм. Принципи, функції та завдання зеленого туризму. Концепція зеленого сільського туризму

Основні мотиви вибору відпочинку в сільській місцевості (за типом green rural tourism або green village tourism). Вплив етнопсихологічного фактора на мотивацію вибору відпочинку в сільській місцевості. Використання цінностей рідної культури і традицій – шлях до динамічного розвитку зеленого сільського туризму

Сільський туризм як вид підсобної діяльності. Сільський туризм як підприємницька діяльність. Схема реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності – фізичної особи.

Аспекти фахової діяльності менеджера зеленого сільського туризму (перелік основних видів фахової діяльності та основних умінь, навичок і знань).

Нормативно-правова основа організації зеленого сільського туризму. Організації, які регулюють діяльність у сфері зеленого сільського туризму на місцевому та державному рівнях. Професійні (кваліфікаційні) вимоги до підготовки персоналу гостинної садиби в сільській місцевості. Вимоги і рекреаційні потреби гостей (зелених туристів). Вирішування конфліктів і спірних питань. Організація розміщення і харчування туристів. Виконання програми обслуговування туристів, додаткові послуги. Внутрішні фактори безпеки туристів у гостинних садибах. Права та обов'язки власників гостинної садиби.

Особливості маркетингу в сільському туризмі. Зв'язок між маркетингом та охороною Оцінювання загальної і територіальної місткості ринку готельних і туристичних послуг у сільському туризмі. Маркетинговий профіль зеленого сільського туриста (продукт, ціна, місце, просування, зв'язки з громадськістю). Формування цін на відпочинкові послуги в гостинній садибі. Основні методи встановлення і регулювання цін.

Стратегії збуту і прогнозування потенційного попиту в зеленому сільському туризмі. Система управління якістю послуг у сфері сільського туризму. Розроблення програми підвищення якості обслуговування в туристичних фірмах та готелях (гостинних садибах).

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Фестивальний, подієвий)»

Сутність поняття «подієвий туризм». Особливості та функції подієвого туризму. Чинники розвитку подієвого туризму. Класифікація подієвого туризму. Туристична подія як об'єкт подієвого туризму. Історія розвитку подієвого туризму в Україні та світі.

Суб'єкти сфери подієвого туризму. Міжнародні та вітчизняні організації у сфері подієвого туризму. Визначення та суть категорії «подієвий (івентивний) захід». Типологія, класифікація та мета івентивних заходів. Класифікація учасників та відвідувачів івентивних заходів. Роль кожного типу івентивного заходу в туризмі. Категорії подій (івентів). Життєвий цикл туристичної події.

Поняття умов і ресурсів івентивних заходів. Інформаційна, матеріально-технічна та законодавча база організації івентивних заходів. Роль та суть кадрового забезпечення в організації івентивних заходів.

Сутність поняття «фестиваль». Класифікація фестивалів. Періодичність фестивалю як фактор його успіху. Соціальні, культурно-історичні та економічні передумови розвитку фестивального руху. Організаційні аспекти фестивальної діяльності. Види ефектів фестивальної діяльності. Сутність і місце фестивальної діяльності у світовій туристичній індустрії.

Ознаки фестивальних турів. Типи фестивальних турів. Класифікація фестивальних турів. Особливості організації фестивальних турів. Специфіка фестивальної діяльності в туризмі. Стимуляція фестивального туризму.

Оцінювання попиту на події тури. Особливості та етапи розробки подієвих турів. Основні вимоги до організації подієвих турів. Технологія проведення подієвих турів.

Порядок оцінки концепції туристичного івент-заходу та його планування. Просування туристичних івент-заходів. Технологія проведення та оцінки ефективності туристичного івент-заходу. Стратегічні фактори впливу на результати проведення туристичного івент-заходу.

Стан розвитку та спеціалізація подієвого туризму в Україні та світі. Соціальні, культурно-історичні та економічні передумови розвитку туризму в Україні та світі. Умови й ресурси розвитку подієвого туризму в Україні та світі.

**ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ,
ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ І ДОЗВОЛЯЮТЬ КОМПЛЕКСНО
ПЕРЕВІРИТИ РІВЕНЬ НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ**

**Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Діловий
туризм і виставкова діяльність)»**

1. Сутність та характеристика ділового туризму.
2. Умови та фактори розвитку ділового туризму.
3. Вимоги до закладів обслуговування ділових заходів.
4. Travel-політика корпоративних клієнтів у діловому туризмі.
5. Транспортні послуги у діловому туризмі.
6. Чинники формування ділової та анімаційної програми ділового заходу.
7. Діловий етикет у діловому туризмі.
8. Проблеми та перспективи розвитку ділового туризму в Україні.
9. Сутність та суб'єкти виставкової діяльності.
10. Класифікація виставкових заходів.
11. Етапи підготовки виставкового стенду.
12. Основні критерії оцінки та вибір виставки.
13. Визначення цілей та види участі у виставці.
14. Методи оцінки ефективності участі у виставці.
15. Промо-акції на виставкових заходах.

**Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Екологічний,
спортивний, лікувально-оздоровчий)»**

1. Сучасні моделі організації лікувально-оздоровчого туризму у світі.
2. Природно-ресурсна база розвитку лікувально-оздоровчого туризму
3. Санаторно-курортне господарство: структура, типи курортів, види лікувально-оздоровчих закладів.
4. Бальнеологічні ресурси України: види, розміщення, вплив на розвиток лікувально-оздоровчого туризму.
5. Особливості розробки рекреаційних лікувально-оздоровчих програм.
6. Документообіг в лікувально-оздоровчому туризмі.
7. Просторова організація та особливості розвитку лікувально-оздоровчого туризму в країнах Європи.
8. Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в країнах Американського туристичного регіону.
9. Чинники та види небезпеки в екологічному туризмі.
10. Спеціальне спорядження у спортивному туризмі.
11. Природоохоронні території (акваторії) як ресурсна база розвитку екологічного туризму.
12. Основні регіони розвитку екологічного туризму в Україні.
13. Основні принципи та вимоги до організації екотурів.

14. Види спортивного туризму та особливості їх організації.
15. Сучасний стан розвитку спортивного туризму у Полтавській області.

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Культурно-пізнавальний)»

1. Соціально-економічна сутність культурно-пізнавального туризму.
2. Визначення культурно-пізнавального туризму.
3. Туристичні ресурси і класифікація культурно-пізнавального туризму.
4. Види культурно-пізнавального туризму.
5. Економіко-правові засади діяльності у сфері культури і культурно-пізнавального туризму.
6. Законодавче забезпечення охорони культурної та археологічної спадщини.
7. Гастрономічний туризм як різновид культурно-пізнавального туризму.
8. Культурний продукт для туризму і туристичний продукт.
9. Формування культурного продукту для туризму.
10. Ринок культурно-пізнавального туризму та просування культурного продукту.
11. Основні чинники пропозиції та попиту у культурно-пізнавальному туризмі.
12. Просування культурного продукту для туризму.
13. Система культурно-пізнавального партнерства.
14. Державна політика і державне регулювання у сфері культурно-пізнавального туризму.
15. Інноваційний розвиток культурно-пізнавального туризму.

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Міських агломерацій)»

1. Сутність поняття «міський туризм» та охарактеризуйте чинники його розвитку.
2. Роль туризму в розвитку міст та міських агломерацій.
3. Сучасні масштаби та тенденції урбанізації у світі та в Україні.
4. Туристичні агломерації у світі та в Україні.
5. Туристична інфраструктура міста.
6. Туристичні інформаційні центри: види, функції та роль в забезпеченні міських турів.
7. Рекреаційно-туристичний потенціал міста.
8. Туристичний імідж міста.
9. Особливості організації та регулювання туристичної діяльності в містах та міських агломераціях.
10. Інноваційні підходи в організації міських турів.

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Релігійний)»

1. Суспільні функції релігійного туризму та паломництва.
2. Релігія як культурно-історичний феномен.
3. Типи і класифікація сучасних релігій.
4. Георелігійна ситуація та чинники її формування.

5. Релігійне паломництво як складова туризму.
6. Мотивація релігійного туриста.
7. Релігійний туризм у різних християнських конфесіях.
8. Основні центри християнського паломництва.
9. Найважливіші центри релігійного туризму та паломництва у Православ'ї.
10. Найважливіші центри релігійного туризму та паломництва у католицизмі.
11. Найважливіші центри релігійного туризму та паломництва у мусульман.
12. Головні святині мусульман.
13. Розвиток і традиції паломництва (хаджу) серед мусульман України.
14. Найважливіші центри релігійного туризму та паломництва у буддизмі.
15. Етапи розробки туристичного продукту в релігійному туризмі.

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Сільський зелений)»

1. Умови та фактори формування та розвитку українського сільського зеленого туризму.
2. Кількісна та якісна оцінка природних ресурсів та природних умов розвитку сільського зеленого туризму.
3. Історико-культурна спадщина території (археологічна, релігійна, історична, етнічна, кулінарська).
4. Екологічні проблеми України та їх вплив на розвиток сільського зеленого туризму.
5. Урбанізація як чинник привабливості відпочинку в сільській місцевості.
6. Реклама як засіб привабливості туристів для відпочинку в сільській місцевості.
7. Зміст методу SWOT аналіз в оцінці розвитку сільського зеленого туризму.
8. Маркетинг сільського зеленого туризму.
9. Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму України.
10. Сутність якості продукту сільського туризму.
11. Категоризація сільської бази розміщення.
12. Гарантування безпеки у сфері сільського туризму.
13. Маркетинговий профіль зеленого сільського туриста (продукт, ціна, місце, просування, зв'язки з громадськістю).

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Фестивальний, подієвий)»

1. Особливості та функції подієвого туризму.
2. Чинники розвитку подієвого туризму.
3. Класифікація подієвого туризму.
4. Суб'єкти сфери подієвого туризму.
5. Типологія, класифікація та мета подієвих заходів.
6. Класифікація фестивалів.
7. Сутність і місце фестивальної діяльності у світовій туристичній індустрії.
8. Особливості та етапи розробки подієвих турів.
9. Просування туристичних івент-заходів.
10. Умови й ресурси розвитку подієвого туризму в Україні.

11. Проблеми та перспективи розвитку подієвого туризму в Україні.
12. Умови й ресурси розвитку подієвого туризму в Європейському туристичному регіоні.
13. Умови й ресурси розвитку подієвого туризму в Азійському туристичному регіоні.
14. Умови й ресурси розвитку подієвого туризму в Американському туристичному регіоні.
15. Умови й ресурси розвитку подієвого туризму в країнах Африки, Австралії та Океанії.

Практичне завдання

Запропоноване практичне завдання охоплює окремі аспекти туроператорської та турагентської діяльності. Воно спрямоване на демонстрацію студентами рівня сформованості професійних знань щодо особливостей розробки спеціалізованих турів.

Орієнтовний план виконання завдання

Розробити програму обслуговування туристів спортивного (велосипедного) туру по Закарпатській області для туристів з м. Полтави, розрахувати його калькуляцію та визначити ціну путівки на основі наведених нижче даних та плану.

1. Обґрунтування і його коротка характеристика туру (походу) вихідного дня «Карпатський ровер».

Основою для розвитку активного туризму є рекреаційні ресурси, які структурно складаються із різних природних, культурно-історичних об'єктів і явищ. Під час даного туру туристи матимуть змогу оглянути....

2. Основні дані для проектування туру з прийому туристів.

2.1. Тривалість туру складає 2 ночі / 3 дні.

Категорія складності велотуру – І к.с. (1 день – до 38 км, 2 день – до 35 км).

2.2. Розміщення. Для організації туру використовуються комфортабельний готель та садиба зеленого туризму (2-х місні номери).

2.3. Чисельність групи – 6 осіб.

2.4. Супровід. Група забезпечена супроводом 1 провідника-механіка з боку туристичної фірми.

2.5. Транспортне забезпечення. За програмою даного туру група добирається мікроавтобусом до та від місця призначення.

2.6. Харчування. У турі передбачено 3-х разове харчування, яке включено до вартості туру.

3.1. Програма обслуговування туристів.

1 день ...

2 день ...

3.2. Калькуляція туру (табл. 1).

Таблиця 1

Калькуляція туру «Карпатській ровер»

№ з/п	Найменування витрат	Ціна, грн	Кількість	Розрахунок	Загальна сума, грн
1	Груповий трансфер (Полтава-Яремче-Полтава)	3500	-	-	3500
2	Проживання, сніданок, вечеря (2-х містний номер «стандарт») в готелі	700	1 номер, 1 доба		
3	Проживання, сніданок, вечеря (2-х містний номер) в садибі зеленого туризму	500	1 номер, 1 доба		
4	Обід на природі на групу	600	1		
5	Обід в ресторані на групу	1000	1		
6	Заробітна плата супроводжуючого провідника-механіка	600	2		
7	Накладні витрати	-	10 %		
8	Страховання групи туристів від нещасних випадків на транспорті	-	5,0 %		
9	Прибуток	-	30 %		
10	Загальна вартість туру	-	-		
11	Ціна путівки на 1 особу	-	група 6 осіб		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Атестаційний екзамен, що складається з питань обов'язкових навчальних дисциплін передбачає теоретичну та практичну частини.

Теоретична частина атестаційного екзамену за фахом складається з комп'ютерного тестування (50 тестових завдань) та теоретичного питання. Кожне тестове завдання передбачає чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно обрати одну правильну (за кожну правильну відповідь – 1 бал, максимально – 50 балів). Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за правильну та повну відповідь на теоретичне питання – 20.

Практична частина – розв'язання комплексного ситуаційного завдання. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за розв'язання ситуаційного завдання – 30.

На проведення тестування відводиться 60 хв.; для розв'язання комплексного ситуаційного завдання та відповіді на теоретичне питання відводиться 2 год. 00 хв.

Після проведення атестаційного екзамену за фахом екзаменаційна комісія оголошує результати, що складаються з кількості балів, набраних студентом за виконання завдань теоретичної і практичної частини. Загальна максимальна кількість балів на атестаційному екзамені за фахом – 100 балів.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами та критерії оцінювання

Оцінка за системою ЄКТС	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в ПУЕТ	Оцінка за національною шкалою	Якісні критерії оцінки знань
A	90–100	5 (відмінно)	Глибокі знання, можлива незначна кількість помилок
B	82–89	4 (дуже добре)	Міцні знання з можливими кількома помилками
C	74–81	4 (добре)	Достатні знання з можливими кількома грубими помилками
D	64–73	3 (задовільно)	Непогані знання, але є значна кількість недоліків
E	60–63	3 (задовільно достатньо)	Мінімальні знання
FX	35–59	2 (незадовільно) з обов'язковою повторною передачею	Недостатні знання, слабо засвоєний матеріал, невміння самостійно викласти його зміст

* ЄКТС – Європейська кредитно-трансферна та акумулююча система.

ПЕРЕЛІК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ, ОБЛАДНАННЯ, ЯКИМИ ДОЗВОЛЯЄТЬСЯ КОРИСТУВАТИСЬ У ХОДІ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПІД ЧАС АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Роздаткові інформаційні матеріалів, надані екзаменаційною комісією – атласи, каталоги туристичних операторів.
2. Можливості геоінформаційних систем «Google Карти», «Google Earth», сервісу «Della» (<http://della.ua/distance/>) для визначення відстані між обраними туристичними destinations (центрами).

**ПЕРЕЛІК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ, РЕКОМЕНДОВАНИЙ
ЗДОБУВАЧЕВІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

1. Андренко І. Б. Діловий туризм : навч. посіб. / І. Б. Андренко. – Харків : ХНУМГ, 2014. – 165 с.
2. Бейдик О. О. Адаптивний туризм: передумови та перспективи розвитку, лідери Духу і Волі: навч. посіб. / О. О. Бейдик, О. І. Топалова. – Херсон : ОЛДІ_ПЛЮС, 2020. – 402 с.
3. Васильєв В. Сільський зелений туризм: метод. рекомендації для господарів садиб / В. Васильєв, В. Триліс, Н. Кудла та ін. – Київ : Дім, город, сад, 2009. – 72 с.
4. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посіб. / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – Київ : Центр учб. л-ри, 2016. – 178 с.
5. Герасименко В. Г. Організація надання туристичних послуг : навч. посіб. / В. Г. Герасименко, С. С. Галасюк. – Одеса : Атлант, 2014. – 242 с.
6. Герасименко В. Г. Організація транспортних подорожей і перевезень туристів : навч. посіб. / В. Г. Герасименко, А. В. Замкова. – Харків : Бурун Книга, 2011. – 112 с.
7. Горішевський П. Сільський зелений туризм: організація надання послуг гостинності / П. Горішевський, В. Васильєв, Ю. Зінько. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2003. – 148 с.
8. Грабовський Ю. А. Спортивний туризм. Навчальний посібник / Ю. А. Грабовський, О. В. Скалій, Т. В. Скалій. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2008 – 304 с.
9. Дмитрук О. Ю. Екологічний туризм. Сучасні концепції менеджменту і маркетингу: навч. посіб. / О. Ю. Дмитрук. – 2-е вид., перероб. і доп. – Київ : Альтерпрес, 2004. – 192 с.
10. Забуранна Л. В. Конкурентостійкість підприємств сільського зеленого туризму: монографія / Л. В. Забуранна, А. В. Кулік. – Київ : Центр учб. л-ри, 2013. – 292 с.
11. Зеленська Л. Івент-менеджмент: словник-довідник організатора заходів / Л. Зеленська, А. Романова. – Київ : НАКККІМ, 2015. – 84 с.
12. Кляп М. П. Сучасні різновиди туризму : навч. посіб. / М. П. Кляп, Ф. Ф. Шандор. – Київ : Знання, 2011. – 334 с.
13. Кудла Н. Є. Сільський туризм: основи підприємництва та гостинності: навчальний посіб. / Н. Є. Кудла. – Київ : Центр навчальної літератури, 2017. – 152 с.
14. Культурно-дозвіллева діяльність у сучасному світі: кол. монографія. – Київ : Ліра-К, 2017. – 328 с.
15. Культурологія : навч. посіб. 3-тє вид. / За ред. Т. Б. Грищенко. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 392 с.
16. Лужанська Т. Ю. Сільський туризм: історія, сьогодення та перспективи: навч. посіб. / За ред. І. В. Волошина. – Київ : Кондор, 2008. – 385 с.

17. Любіцева О. О. Паломництво і релігійний туризм. Монографія / О. О. Любіцева, О. В. Романчук. – Київ : Істина, 2011. – 328 с.
18. Мальська М. П. Медичний туризм: теорія та практика : навч. посіб. / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 128 с.
19. Мальська М. П. Організація туристичного обслуговування : підруч. / М. П. Мальська, В. В. Худо, Ю. С. Занько. – Київ : Знання, 2011. – 275 с.
20. Мальська М. П. Туризм у містах : підручник / М. П. Мальська, О. М. Гаталяк. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 224 с.
21. Мельниченко С. В. Інформаційні технології у виставковому бізнесі : опорний конспект лекцій / С. В. Мельниченко. – Київ : КНТЕУ, 2011. – 32 с.
22. Михайліченко Г. І. Організація туристичних подорожей : навч. посіб. / Г. І. Михайліченко, А. Ю. Єременко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. – 391 с.
23. Міста України : інформаційно-статистичний довідник. – Київ : АВК-Росток, 2007. – 128 с.
24. Міхо О. І. Анімація в рекреації та туризмі : словник-довідник / О. І. Міхо. – Київ : Ліра-К, 2019. – 224 с.
25. Ніколаєв К. Д. Екологізація та розвиток сільського зеленого туризму в Україні: монографія / К. Д. Ніколаєв. – Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 153 с.
26. Організація виставкової діяльності : навч. посіб. / Я. М. Антонюк, І. М. Шиндировський. – Львів : Вид-во Львівської комерційної академії, 2015. – 328 с.
27. Організування туристичної діяльності : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, А. В. Дубодєлова, І. Я. Кулиняк, Х. Ю. Малкуш. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. – 352 с.
28. Паломницький туризм : конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної та заочної форм навчання / уклад. Ю. Є. Дашук. – Луцьк : Луцький НТУ, 2014. – 56 с.
29. Панченко С. А. Релігійний туризм в Україні: стан, потенціал, перспективи / С. А. Панченко. – Київ : Автограф, 2019. – 163 с.
30. Петрук В. Г. та ін. Екогеографія та екотуризм: підручник / В. Г. Петрук, О. В. Бондарчук, І. А. Трач, О. Ю. Панасюк, Ю. І. Царук, В. Д. Ваколюк. – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. – 178 с.
31. Писаревський І. М. Планування та організація туристських маршрутів : підруч. / І. М. Писаревський, М. В. Тонкошкур. – Харків : ХНАМГ, 2012. – 304 с.
32. Повалій Т. Л. Івент-менеджмент : навч. посіб. / Т. Л. Повалій, Н. Д. Світайло. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 198 с.
33. Порадник організатору та власнику агрооселі: методичні рекомендації / О. В. Кулініч, А. П. Аніщенко, А. В. Меляков, Д. Г. Дармоустук. – Харків : Інститут соціальної політики регіону, 2016. – 84 с.
34. Сапелкіна З. П. Релігійний туризм : навч. посіб. / З. П. Сапелкіна. – Київ : Наукова думка, 2009. – 439 с.
35. Сапелкіна З. П. Релігія і культура. Релігійний туризм: навч. посіб. / З. П. Сапелкіна. – Київ : Вид-во Акад. праці і соц. Відносин Федер. проф. спілок

України, 2012. – 220 с.

36. Сорокіна Г. О. Екологічний туризм : навч. посібник / Г. О. Сорокіна. – Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – 206 с.
37. Тараненко О. О. Організація ділового туризму та виставкової діяльності [Електронний ресурс] : навчальні завдання та методичні рекомендації для практичних занять і самостійної роботи студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» ПУЕТ / О. О. Тараненко. – Полтава : ПУЕТ, 2018. – 35 с. – Режим доступу: локальна мережа ПУЕТ.
38. Тимошенко Л. О. Спортивний туризм: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту: у 2 ч. / Л. О. Тимошенко, К. В. Лабарткава. – Львів : ЛДУФК, 2012. – Ч. 1. – 150 с.
39. Тимошенко Л. О. Спортивний туризм: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту: у 2 ч. / Тимошенко Л. О., Лабарткава К. В. – Львів : ЛДУФК, 2014. – Ч. 2. – 176 с.
40. Ткаченко Т. І. Виставковий бізнес : монографія / Т. І. Ткаченко, Т. П. Дупляк. – Київ : КНТЕУ, 2016. – 244 с.
41. Тринчук В. В. Івентивний туризм : конспект лекцій / В. В. Тринчук. – Київ : НУХТ, 2019. – 118 с.
42. Фокін С. П. Спортивний туризм: навч.-метод. посібник / С. П. Фокін. – Київ : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2009. – 140 с.
43. Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму : підруч. / Ф. Ф. Шандор, М. П. Кляп. – Київ : Знання, 2013. – 334 с.
44. Шимечко Г. І. Агротуризм як напрям підприємництва : теорія і практика / Г. І. Шимечко, Г. В. Черевко. – Львів : ЛігаПрес, 2009. – 121 с.
45. Щур Ю. В. Спортивно-оздоровчий туризм: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Ю. В. Щур, О. Ю. Дмитрук. – Київ : Альтерпрес, 2003. – 232 с.